SAYI : 22
21 MAYIS 1975
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan her şeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler. İşçilere fabrika şartları hakkında bir kaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece bir kaç zavallı aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

Demokratik hakları kısıtlamak için bahane aranıyor

DEMİREL'E SALDIRI DÜZENLENDİ

Süleyman Demirel - Saldırıdan haberi varmıydı?

Geçen hafta kamuoyunu en fazla meşgul eden olay, başbakana yapılan «saldırı» oldu. 13 Mayıs 1975 Salı günü saat 14.00 de biten Bakanlar Kurulu toplantısından sonra gazetecilere bilgi veren Başbakan Süleyman Demirel, bu arada başbakanlık binasına girmiş olan Vural Önsel adlı kişinin yumrukla saldırısına uğradı. Saldıran kişi gazeteciler tarafından yakalandı. Burnundan ve dudağından yaralanan Demirel hastaneye kaldırıldı.

Olaydan hemen sonra saldırgan kişi Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürüldü. Sanığın sorgusu bir gecede tamamlandı. Sanık ertesi gün acele olarak Devlet Güvenlik Mahkemesi karşısına çıkarıldı. Mahkeme görülmemiş bir hızla hareket etti. Savcı sanık hakkındaki iddialarını sıraladı. Sanığın bir gizli örgüt mensubu olarak Demirel'e tecavüz ettiğini ve anayasayı ortadan kaldırmayı hedef aldığını öne sürdü. Savcı sanığın idamını istedi. Sanığın mahkemedeki sorgusu da hemen bitirildi. Sanık bir takım tutarsız beyanlar ile itiraflarda bulundu. Aynı celsede savcı esas hakkındaki mütalâasını da okudu. İdam isteğinde ısrar etti. Bu arada sanığın akli dengesinin yerinde olduğunu belirten ve üç doktor tarafından imzalanan bir rapor da okundu. Sonunda mahkeme heyeti görevsizlik kararı verdi. Bu davaya kendilerinin değil sıkıyönetim mahkemelerinin bakması gerektiğini bildirdi. Bunun üzerine savcı bu karara itiraz edeceğini bildirdi. Bundan sonra mahkeme konusunda başka haber çıkmadı.

Saldırı olayının gecesinde, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün demecinde adı geçen kişilerden iki profesörün evine dinamit atıldı. Adı geçen profesörler savcılığa başvurarak korunmalarını istediler ve ayrıca Öztürk hakkında dava açtılar. Dinamit atanlar hakkında herhangi bir açıklama yapılmadı.

Bu arada sanığın geçmişi hakkında yapılan açıklamalar sanığın ruh hastası olabileceği kanısını kuvvetlendirdi. Sanığın daha önce Bakırköy Akıl Hastanesinde iki kez tedavi gördüğü ve çeşitli suçlardan cezaevinde de yattığı açıklandı. Ayrıca sanığın Almanya ve Kıbrıs'a da gittiği, ancak her iki ülkeden de kovulduğu açıklandı. Bir de sanığın, önemli kişilere (Cumhurbaşkanına, başbakana, ...) mektuplar yazdığı ve onlarla resimler çektirdiği (Ecevitle, Demirelle, ...), bir takım sağcı dergilerde çalışmış olduğu açıklandı.

OLAY NASIL KARŞILANDI?

Saldırı olayı ortalığı kızıştırdı. İktidar ve muhalefet karşılıklı olarak birbirlerini suçladılar. Olay sola küfretmek için bir vesile olarak görüldü. Büyük sermayenin sözcüleri, bazı meslek kuruluşları ve dernekler ile yüksek kademeli devlet memurları bu olayı Demirel'e bağlılıklarını bildirmek için bir fırsat olarak değerlendirdiler. Milliyetçi - sağcı basın ile CHP yanlısı basın bu olaya kendi açılarından geniş yer verdiler.

Saldırı olayının nasıl karşılandığını gösteren örnekler şöyle :

SEYFİ ÖZTÜRK (Devlet Bakanı) — «Ecevit kundakçıların baş hamisi ve reisinin de kendisi olduğunu açıklamıştır. İşte tarihi vesika: CHP Ankara İl Gençlik Kolu çalışmalarına katılan ve Gençlik Kolu Başkanı YAŞAR ÇATAK'ın görevlendirdiği VURAL ÖNSEL Çankaya parti teşkilâtı mensupları ile TÜRK HUKUK KURUMU semineri yapıyor. Burada UĞUR ALACAKAPTAN, UĞUR MUMCU, MUAMMER AKSOY, ALİ TOPUZ ders veriyor... Yoksul ve fakir vatandaşı düşünen hükümet başkanına suikast düzenlenmiştir...»

ORAL KARAOSMANOĞLU (Adalet Partisi Senatörü) — (Olay yerindeki görevli polislere seslenerek) — «Tedbir almadığınız için böyle oldu. İş işten geçtikten sonra tedbir alıyorsunuz.»

İSMAİL TONGÜR (CHP Çankaya Gençlik Kolu İlçe Başkanı) — «Başbakanı tokatlayan üyemiz değildir... Biz haftanın belli günlerinde eğitim çalışması yapmaktayız... Toplantılarımız herkese ve halka açıktır.»

13 MAYIS 1975 Tarihli Hükümet Bildirisi: «... Olay yerinde derhal yakalanıp zararsız hale getirilen mütecavizin üzerinde bulunan belgelerden kendisinin 1941 yılında Karaköse'de doğmuş Vural Önsel adlı bir şahıs olduğu, CHP Ankara İli Gençlik Kolu eğitim kurullarında çalışmakta bulunduğu anlaşılmıştır. Vural Önsel'in üzerinde ayrıca kendi ismini taşıyan bir kâğıda el yazısı ile yazılmış ve kutsal devrim savaşının silâhlı olarak uygulanacağını gösteren bir metin bulunmuştur. Mütecavizin çantasında ise, sayın Cumhurbaşkanına hitaben el yazısı ile yazılmış 28 sayfalık bir yazının fotokopileri, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi program ve tüzüğü, «arkadaşım» hitabiyle yazılmış «devrimciler patlamak üzere» adlı el yazısıyla yazılmış on sayfalık bir yazı, Türk ve Alman işçi sendikalarına ait bülten ve yazılar bulunmuştur...»

TURHAN FEYZİOĞLU (CGP Genel başkanı ve Başbakan Yardımcısı) — «Hüviyeti, nerede ve nasıl eğitim gördüğü, saldırı ve eylemcilik eğitimi gördüğü cebindeki belgelerden apaçık belli olan solcu eylemcinin alçakça ve menfur saldırısı umarız ki, aşırı solu beslemekte ve teşvik etmekte ısrar edenlerin gözünü açacaktır.»

ALPASLAN TÜRKEŞ (MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı) — «Saldırganın üzerinde CHP kimliği çıktı diye saldırıyı CHP'ye mal edemeyiz... Saldırgan Türk Halk Kurtuluş Ordusu mensubudur...»

BEHİCE BORAN (Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı) — «Normal demokrasi şartlarında bir başbakana saldırı, olmaması gereken çirkin bir olaydır. Ama Türkiye bu şartlarda bir ülke olmaktan çıkartılmış, saldırılar, yaralamalar ve öldürmelerin kol gezdiği bir toplum düzenine getirilmiştir.»

ŞABAN ORMANLAR (Türkiye Emekçi Partisi sözcüsü) — «Olay üzücüdür. Biz bu cinsten terör girişimlerinin karşısındayız. Bunlar faşist cephenin ekmeğine yağ sürmekten öte bir sonuç vermez. Hükümet sözcülerinin bir yumruklama olayını bu ölçüde abartmaları işin bir tertip olduğu kanısını uyandırmıştır.»

AHMET KAÇMAZ (Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı) — «İster akıl hastası olsun, ister provakatör olsun Demirel'e vuku bulan saldırının faili hakkında idam cezası istenmiştir. Olayın ilericiler, devrimciler, sosyalistler üzerinde şaibe uyandırmak için tezgâhlandığı veya kullanıldığı her geçen an daha açıkça ortaya çıkmıştır. Gerici mihrakların ve tertiplerinin son derece acemi de olduğu belli olmuştur.»

HALİT NARİN (İşveren Sendikaları Başkanı) — «Yapılan menfur tecavüz her şeyden önce başbakanın şahsında temsil edilen Türk hükümetine ve hürriyetçi parlamenter rejime yöneltilmiş çirkin bir harekettir...»

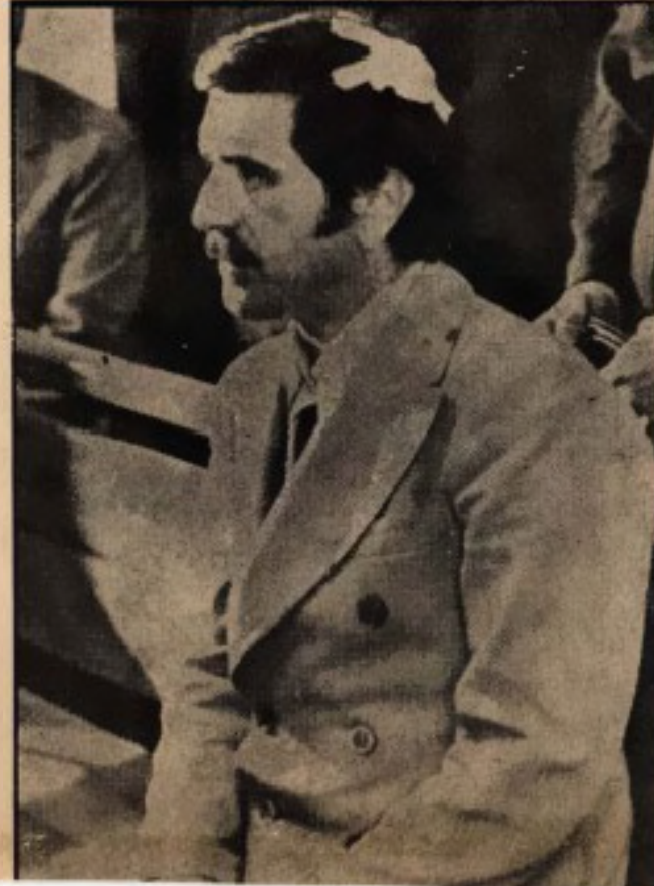
SEZAİ DIBLAN (Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı) — «... Saldırı, Süleyman Demirel'in şahsında Türk hür teşebbüsüne karşı yapılmıştır...»

HÜSAMETTİN TİYANŞAN (Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Başkanı) — «Demirel'e alçakça tecavüz yapılmıştır... Artık milletin sabrı taşmıştır.»

FARUK EREM (Barolar Birliği Başkanı) — «Memlekette fikir özgürlüğü vardır. Kaba kuvvet fikre ihanettir. Sayın Demirel'e karşı yapılan saldırıyı nefretle kınıyoruz.»

MUCİP ATAKLI (Milli Birlik Grubu Sözcüsü) — «Kaba kuvvetle özgürlükçü demokratik hayatımızda fikirlerin imhası asla mümkün değildir. Bu gibi eylemlerin nerede ve hangi koşullar altında duracağını kestirmek de imkân sızdır.»

BÜLEN ECEVİT (CHP Genel Başkanı) — «Hükümet saldırıları kışkırtıcı bir tutum içindedir. Hükümet adına yalan söylenmektedir. Hükümet üyeleri yargı organlarımızı etkileme amacı güden asılsız isnatlarda bulunmaktadır.»

Vural Önsel - Bir zavallı...

Saldırı olayı Zonguldak'ta da şöyle karşılandı :

SABRİ ERYILMAZ (Zonguldak Barosu Genel Sekreteri) — «... Olayın solcular tarafından, sosyalistler tarafından tezgâhlandığı kamuoyuna yerleştirilmek istenmektedir. Geçmişteki bütün tarihi deneyler göstermiştir ki, sosyalistler bireysel terörle, kundakçılıkla, sabotajla uğraşmazlar. Bu gibi bireysel terörü tezgâhlayan hep sağdır. Nitekim bugün artık Almanya'da Meclis binası olan RAYŞTAG'ı yakanların sosyalist değil, Hitler'in adamları olduğu herkes tarafından bilinmektedir...»

ŞENOL KILIÇ BELGİNER (Genel-İş Sendikası Zonguldak Şube Başkanı) — «... Yakın tarihimiz işçilerin demokratik haklarını yok etmek için hazırlanan komplolarla doludur... Akıl hastalarının zayıflıklarından istifade ederek halkı kendi sorunlarının çözümü için uğraşanlara karşı kışkırtmak öteden beri sağın kullandığı bir metottur...»

UYANIŞ Gazetesinin görüşü (15.5.1975) — «Dünya, sermayenin ve onun politikacılarının sıkıştıkça ne dolaplara başvurduğunun her geçen gün çoğalan belgeleriyle doludur... Bunlar hep denenmiş, foyası çıkmış oyunlar... Bunlar acemice tekrarlar. Acemice hazırlanmış tuzaklar...»

GALİP ASLAN (CHP Ulus ilçe başkanı) — «Besbelli ki bu olay ya devrimcileri toparlamak ve halkımıza baskı yapmak için bir tertiptir. Ya da, Demirel'e saldırmayı göze almış bir akıl hastasının işidir.»

Yorum

Olayın aslı nedir?

Saldırı olayı bir tertiptir. Bunun siyaset dilimdeki karşılığı «Provakasyon»dur. Kapitalistler ve onları savunanlar, kendilerini tehlikede gördükçe kirli oyunlara başvururlar. İşçi sınıfına ve sosyalist harekete baskı yapmak için uydurma gerekçeler bulmaya çalışırlar. Bunun için sosyalistleri kitleler önünde zor duruma düşürecek oyunlar hazırlarlar. Bu gibi işler için bazan kiralık adamlar kullanırlar. Bazan da hasta ve zayıf kişilerden yararlanırlar. Genellikle sözümona solcu geçinen bir takım sorumsuz ve bilinçsiz kişiler de sermaye sınıfının bu tür tuzaklarına bilerek ya da bilmeyerek alet olurlar.

Demirel'e yapılan saldırı, çeşitli açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, bir tertip, bir «provakasyon» dur.

Esasen böyle bir provakasyon uzun süredir beklenmekte idi. Üniversitelerdeki öğrenci olayları büyütülerek, körüklenerek «ülkede anarşi var» havası yaratılmak isteniyordu.

Bir takım «ajan-provakatörler» öğrenciler arasına girerek onları istedikleri şekilde kullanmaya çalışıyorlardı.

Bol vaadlerini yerine getiremeyeceğini bilen MC hükümeti sıkışık durumdadır. Bunun için bazı mihraklar tarafından hazırlanan bu oyunla kitlelerin dikkati başka yöne çekilmek istenmiştir.

Bütün bunlar sosyalistlerin daha dikkatli olmasını gerektirmektedir. Sosyalist olduğunu söyleyen herkes bilmelidir ki, kendi davranışlarından sadece kendisi sorumlu değildir. Esasen sosyalistler, bu tür bireysel terör hareketleriyle uğraşmazlar.

işçi davası

Nazizm'in yıkılışının 30. yılı kutlandı

1939'da başlayan 2. Dünya savaşı 6 yıl sürdü. 50 milyondan fazla insan öldü, milyonlarca insan zulüm gördü ve birçok ülke yerle bir oldu. Önce İtalya'nın, 7 mayıs 1945'te Almanya'nın ve 2 eylül 1945'te de Japonya'nın teslim olması ile savaş sona erdi. Her üç ülkede de bu dönemde faşist ve savaş yanlısı iktidarlar vardı.

II. Dünya savaşının çıkmasının yegane sorumluları batılı kapitalist devletlerdir. Şüphesiz ki baş sorumluları, Alman ve İtalyan büyük sermayesinin temsilcileri olan faşist yönetimlerdir.

Bu savaşın çıkmasında iki temel neden vardır :

1 — Batılı kapitalist ülkelerin dünyayı paylaşmadaki anlaşmazlıkları.

2 — Batılı kapitalist devletlerin, ilk işçi sınıfı devleti olan Sovyetler Birliğini ortadan kaldırmak isteği.

I. Dünya savaşından yenik çıkan Almanya; ABD, İngiltere ve Fransa'nın büyük sermaye çevreleri tarafından desteklenerek güçlendi. Hitler'in iktidara gelişinden (1933) sonra ise hızla silahlanmaya başladı. Bu silah gücünün büyük bir kısmı, savaşta Sovyetler Birliği'ne karşı kullanıldı. Aynı dönemler batının kapitalist devletleri Japonya'da da savaş yanlısı, istilacı politikayı destekliyorlardı.

Sovyetler Birliğinin, bu politikanın yanlışlığı yolundaki uyarıları batılı kapitalist devletler tarafından kulak arkası edildi. Bu ülkelere göre, toprak isteyen Hitler nasılsa bir yönde genişleyecekti. Bu yön doğu olmalıydı. Hitler Ukranya ovalarına doğru yürümeliydi. Hedefi Sovyetler Birliği olmalıydı. Batılı kapitalist - emperyalist devletlerin hesabı buydu.

Tarihi belgeler batılıların, özellikle İngiltere'nin bu politikasını ve II. Dünya savaşındaki sorumluluklarını açıkça göstermektedir.

19 kasım 1937'de Hitler, İngiliz dışişleri bakanından Doğu Avrupa yönünde genişleyecek olursa İngiltere'nin itirazı olmayacağını öğrenir. Devrin İngiltere başbakanı Chamberlain, «Almanya ile Sovyetler Birliğinin birbirleriyle savaşmasının bütün batı dünyası için yarar sağlayacağı» inancı içindedir.

Nitekim, 11 martta, İngiliz dışişleri bakanından, Avusturya'ya saldırısına engel olunmayacağını öğrenen Almanya, ertesi gün (12 mart 1938) Avusturya topraklarına girdi.

Alman faşizmi, hemen arkasından Çekoslavakya'ya göz dikti. Bu dönemde Çekoslavakya'yı savunan tek devlet Sovyetler Birliği idi. Ancak; 15 eylül 1938 de Hitler'le buluşan İngiliz başbakanı, Çekoslavakya'nın işgaline de razı olacağını bildirmişti. 29 eylül Münih antlaşması ile bu ülke Almanya'nın kontrolu altına girdi. Çekoslavak hükümeti kendisini savunan Sovyetler Birliği'nin yardımını istemedi.

Böylece Almanya, Sovyetler Birliği ve Polonya istikametinde ilerliyordu. Bu sırada İngiliz ve Fransız başbakanları Almanya'nın bağımsız bir Ukranya devleti kurarak, Sovyetleri parçalayabileceğini düşünüyorlardı. Almanya bu amaçla Çekoslavakya'da «Karpatlar Ukranyası» diye bir devlet kurmuştu. Bu devlet, hedefe ulaşma aracı olacaktı.

1939 başlarında Almanya ilerlemeye devam etti. Bu arada Romanya'yı kendi kontroluna aldı. İtalya da Arnavutluk'u işgal etti.

Alman saldırganlığının ilerlemesi karşısında Sovyetler Birliği İngiltere, Fransa, Polonya, Ro- lonya, Romanya ve Türkiye'ye ortak savunma anlaşması teklif etti. Savunma ortaklığına 136 tümen, 5500 uçak, 10 bin tank ve 5 bin topla katılacağını bildirdi. İngiltere ve Fransa buna yanaşmayınca netice alınamadı.

Aynı anda İngiltere, Almanya ile pazarlıklarını sürdürmekteydi. Temmuz 1939'da Almanya'ya dünya pazarlarını yeni baştan bölüşmeyi teklif ettiler. Öneriler arasında Sovyetler Birliğinin bölüşülmesi de vardı. Görüldüğü gibi Batı kapitalizminin siyasi temsilcileri hem kendi pazar çıkarlarının hesabını yapıyor hem de Sovyetler Birliğini yıkmayı amaçlayan siyasi bir hedef güdüyorlardı. Bu nedenle de savaşı tahrik ediyorlardı.

Bir saldırı karşısında yalnız kalacağını anlayan Sovyetler Birliği, kendine oynanan oyunu bozmak için Almanya ve Japonya ile saldırmazlık paktı imzaladı. Amacı kendisine yönelecek saldırıyı geciktirmek ve bu süre içinde toparlanmaktı.

Almanya, 1939'da ilk önce Polonya'ya saldırdı. İngiltere ve Fransa hâlâ bu saldırıyı doğruya yöneltme hesapları içindeydiler. Buna da sessiz kaldılar. Hitler'in genel kurmayından bir general «Eğer daha 1939'da yenilmediysek bunun nedeni, biz Polonya'yı işgal ederken 110 İngiliz ve Fransız tümeninin batıda hareketsiz durmasıydı.» diyerek bu devletlerin savaştaki sorumluluklarını vurgulamıştır.

Bundan sonra savaş, «dünya savaşı» halini aldı. Almanya, bütün Avrupayı istila etmeye yöneldi. Japonya ve İtalya, Almanya'nın yanında savaşa katıldı. 1941'de Almanya, 5,5 milyon asker, 4950 uçak, 3700 tankla Sovyetler Birliğine saldırdı. Bu cephede savaş, iki zıt sistemin savaşı şekline dönüştü. Almanya Avrupanın büyük bir kısmını işgal etti. Uzak doğuda Japonya, Amerika ile savaşa tutuştu. Afrika bir savaş alanı oldu.

Saldırganlığı ile büyüyen Almanya'nın kendileri içinde büyük bir tehlike olduğunu gören Amerika, İngiltere gibi kapitalist ülkeler Faşizmi yenmek için Sovyetler Birliği ile ittifak yapmak zorunda kaldılar.

7 MAYIS TARİHİNİN ÖNEMİ

II. Dünya savaşının en büyük yükünü Sovyet halkı çekti. 20 milyon sovyet vatandaşı, ülkesini savunurken öldü. 1700 şehir ve onbinlerce köy yerle bir oldu. 30 binden fazla fabrika ve 100 bine yakın kollektif çiftlik çalışamaz hale geldi.

12 ocak 1945'te hücuma kalkan Sovyet orduları, Orta Avrupa halklarını da faşizmden kurtararak 30 nisanda Berlin'e girdiler. 7 mayıs 1945'te ise faşizmin en güçlü kalesi Almanya, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, faşizme karşı mücadele veren tüm güçler önünde kayıtsız şartsız teslim oldu. İşte, Sovyetler Birliği'nin «HİTLER FAŞİZMİNİN İMHASININ 30. YILDÖNÜMÜ» dolayısıyla düzenlediği törenler, bu tarihi günün anılması amacını taşımaktadır. Sovyetler Birliği, bu vesileyle «faşizmin ve savaşın» insanlığa verdiği zararı gözler önüne sererek, bütün dünya halklarını «yumuşama ve ülkelerin barış içinde birarada yaşama» politikasına destek olmaya çağırmaktadır.

Resimde Alman Faşizminin toplama kamplarındaki vahşetlerinden biri görülüyor.

Resimde, yeni bir Dünya savaşına engel olmaya çalışan, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Leonid Brejnev görülüyor.

Sovyetler Birliği, Alman Faşizminin yıkılışının 30. yılında «Barış» çağrısı yaptı

Sovyetler Birliği Hükümeti, Hitler faşizminin yıkılışının 30. yılı ve İkinci Dünya Savaşının sona erişi dolayısıyla diğer ülke hükümetlerine, parlamentolarına ve halklarına hitaben bir mesaj yayınlamıştır. Mesaj özetle şöyledir :

«Devletler arasındaki ilişkilerde eşitlik ve zora başvurmama ilkeleri giderek daha fazla kendilerini kabul ettiriyor. Bu hedefe yaklaşmak için otuz yıl boyunca güç ve sürekli bir mücadele verilmiştir. Bu mücadele bugün de devam etmektedir.

Saldırgan ve gerici çevreler; «kuvvet politikası» ile halkların çıkarlarına ve toplumsal ilerlemeye kökünden ters düşen bir düzeni kabul ettirmek istiyorlardı. Bu, görülmemiş bir silahlanma yarışına yol açmış ve dünyayı birçok kez yeni bir silâhlı felâketin eşiğine getirmişti.

Ancak; sosyalist devletlerin çabaları ve barış için etkin şekilde mücadele edenlerin gayretleri ile, İkinci Dünya Savaşından sonra ölüm saçan nükleer silâhlar harekete geçirilmemişti. Barışı güçlendirmek için «silâhsızlanma» çabalarının hızlandırılması gerekmektedir.

Faşizmle yapılan savaşta en büyük yükü taşımış bulunan Sovyet halkı, Sovyet devleti; savaşı insanlık yaşantısından tamamen silip atmak için, diğer devlet ve halklarla el ele vererek elinden gelen herşeyi yapmaya kararlı olduğunu bir kez daha bildirir ve şu hususların gerçekleşmesine çalışacağını beyan eder.

- Farklı toplumsal düzenlere bağlı devletlerin «barış içinde birarada yaşaması» ilkesinin uluslararası ilişkilerde tam olarak uygulanmasını sağlamak.
- Uluslararası yumuşama sürecinin, geriye dönüşler olmaksızın devamlılığını sağlamak.
- Her çeşit silâh yarışını sınırlandırmak ve durdurmak, genel ve tam silâhsızlanmaya doğru sürekli olarak çaba harcamak.
- Bütün halkların bağımsızlık ve eşit güvenlik hakkına mutlaka saygı göstermenin yanı sıra mevcut savaş yuvalarını tasfiye etmek.
- Devletler arasında topyekün ve bölgesel güvenlik ve eşit işbirliği sistemini kurmak.
- Her ülkenin doğal kaynaklarına sahip olma, kendi yasa ve geleneklerini koruma hakkına saygı göstererek iktisadi, bilim, teknik ve kültürel alanlarında karşılıklı yararlı ilişkileri en geniş ölçüde geliştirmek.
- Tüm ülkelerin ve halkların dünya politikasına etkin ve eşit katkısını sağlamak, yeni sömürgeciliğin ve şu ya da bu ülkenin yol açtığı ayrılıklara son vermek.
- Muhtemel saldırganların macera ve silâh severleri kesin ve genel bir mukavemetle karşılaşacakları, barışçı bir geleceğin güvenlik ve inancını herkesçe benimsenebileceği bir uluslararası iklim yaratmak.

250 milyon Sovyet insanı adına dünyamızın geleceğine değer veren herkese sesleniyoruz. Bu geleceğin barışçı olması için gerekli bütün gayreti gösterelim.»

YORUM

Türkiye Hükümeti yaşanılan çağın gerisinde

7 mayıs, dünyanın her yerinde «Hitler faşizminin yıkılışının yıldönümü» olarak törenlerle kutlanır. Bu yıl 30. yıldönümü münasebetiyle dünyanın birçok ülkesinde törenler düzenlenmiş, hatta Sovyet ve Amerikan gemileri sembolik olarak bir birlerinin limanlarını ziyaret etmişlerdir. Ayrıca Sovyetler Birliği bir bildiri yayınlayarak bütün dünya ülkelerini barış için mücadeleye çağırmıştır.

Nazi Almanya'sının istilasına uğrayan ve mücadele ederek faşizmi ülkelerinden kovan Polonya, Çekoslavakya, Bulgaristan gibi ülkelerin yanısıra bu yıl ilk kez savaşın bitişi Federal Almanya'da da kutlanmıştır. Yugoslavya ise, faşizmin ülkelerinden kovuluş tarihi olan 15 mayısta büyük törenler düzenlemiştir.

Ülkemizde de Sovyetler Birliği Büyük Elçiliği bu günü anmak amacıyla bir kokteyl vermiştir. Batılı kapitalist devletler katılmaktan kaçındıkları bu kokteyle Türkiye hükümetinden de hiçbir temsilci katılmamıştır. Almanya'da dahi savaşın bitişi kutlanırken Türkiye hükümetinin kokteyle katılmayışı çok anlamlıdır. Milliyetçi cephe hükümetinin Alman faşizminin yıkılışını kutlamaya katılmayışı iki şekilde açıklanabilir: Ya cephe hükümeti kendi içindeki faşist eğilimli partiden çekindiği için kutlamaya katılmamıştır - ki bu durum hükümetin baskı metotlarına pirim verdiğini gösterir - yada dünyadaki politik gelişmelerden tamamen habersizdir.

Bugün dünya üzerinde özellikle Sosyalist sistemin gayreti ve gücüyle yumuşama «Detant» politikası güç kazanmış ve soğuk savaş politikası geçerliğini kaybetmiştir. Yumuşama politikasının ana ilkeleri, bütün ülkelerin zora başvurmadan barış için de birarada yaşaması, nükleer silahların kısıtlanması ve genel olarak silahsızlanma fikirleri doğrultusundadır. Yine bu politikanın etkisiyledir ki bazı ülkelerde faşist yönetimlerden daha demokratik yönetimlere geçmek mümkün olmuştur.

Bu politika sayesinde, başta azgelişmiş ülkeler olmak üzere dünyadaki bütün ülkelerin sosyalist sistemle ekonomik, kültürel ve teknik işbirliği yapma imkanı gelişmiştir. Türkiye'nin, Sovyetler Birliğinin ekonomik ve teknik yardımı ile gerçekleştirdiği sınai tesisler de bu politikanın Türkiye'ye sağladığı faydaların somut delilleridir.

Bütün dünyada demokratikleşme sürecinin egemen olduğu bir çağda bu demokratikleşmeye karşı çıkmak; hele hele faşizmin yenilişini kutlamaktan kaçınmak, Milliyetçi cephe hükümetinin çağdışı anlayışını belgelemektedir.

İŞÇİ DAVASI

Kapitalizmin en yüksek aşaması:

EMPERYALİZM

- **EMPERYALİZM BAŞLIBAŞINA BİR ÜRETİM TARZI DEĞİL KAPİTALİZMİN YÜKSEK DERECEDE GELİŞMİŞ BİR SEVİYESİDİR.**
- **EMPERYALİST DÖNEMİN KAPİTALİZMİNDE EKONOMİYE VE SİYASAL İKTİDARA BÜYÜK SERMAYE GRUPLARI (TEKELLER) HAKİMDİR.**
- **DÜNYAYI KENDİ ARALARINDA PAYLAŞAN TEKELLER KENDİ ÜLKELERİ DIŞINA DA YATIRIM YAPARAK DAHA YÜKSEK KÂR SAĞLARLAR.**
- **EMPERYALİST TEKELLER ARASINDAKİ REKABET PAZAR KAVGALARINI VE BÜYÜK SAVAŞLARI DOĞURUR.**

Kapitalizmin Emperyalizme dönüşmesiyle Dünya, bir avuç tekeller arasında paylaşıldı. Emperyalist ülkeler ve emperyalist olmamakla beraber kapitalist üretim tarzındaki ülkeler topluluğu emperyalist sistemi meydana getirdi. Haritada Sosyalist sisteme dahil ülkelerle, emperyalist-kapitalist sisteme dahil ülkeler görülüyor.

Siyaset dilinde, «Emperyalizm» denince «Yeni Sömürgecilik» anlaşılır. «Kolonyalizm» denince de, «Sömürgecilik» anlaşılır. Bu iki sömürgecilik arasında çok esaslı farklar vardır. Sömürgecilik (Kolonyalizm), bir ülkenin bir başka ülkenin topraklarını işgal etmesi, ve zenginliklerine el koymasıdır. Yeni sömürgecilik (Emperyalizm) ise, sömürülen ülkenin topraklarını işgale gerek kalmaksızın zenginliklerine dolaylı yoldan el konulmasıdır.

Bu iki sömürgecilik biçimi, kapitalizmin değişik dönemlerinde ortaya çıkmıştır. **Serbest rekabetçilik** döneminde «Sömürgecilik» ortaya çıkmış, **tekelci** dönemde «Emperyalizm» ortaya çıkmıştır.

EMPERYALİZM NASIL DOĞDU?

Emperyalizm, **kapitalizmin bir devamı** olarak ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin bazı özelliklerinin gelişimi emperyalizmi doğurmuştur. Kapitalizmin gelişimi sırasında iktisadi bakımdan en önemli değişiklik, kapitalist serbest rekabetin yerine kapitalist tekellerin geçmesidir. Bu nedenle emperyalizm, kısaca, kapitalizmin tekelci aşaması olarak tanımlanır. Ancak, emperyalizmin tek özelliği bu değildir. Emperyalizmin temel özellikleri şunlardır :

■ Üretimin Yoğunlaşması ve Tekellerin Ortaya çıkması :

Kapitalist sistemde üretimin amacı kâr etmektir. Ve her kapitalist daha fazla kâr etmek için üretimi arttırmaya çalışır. Ancak, serbest rekabetin olduğu yerde bütün kapitalistlerin üretimi artırması her zaman kârlı olmaz. İhtiyaçtan fazla üretim yapılması, bu malların bir kısmının satılamamasına yol açar. Bu durumda kârlar düşer. Bu nedenle kapitalistlerin sadece fazla üretim yapmaları fazla kâr etmek için yeterli olmaz. Aynı zamanda, aynı maldan üreten rakip kapitalistlerin ortadan kaldırılması da gerekir. Bu durum, kapitalistlerin birbirlerini yok etme mücadelesini kızıştırır. Her kapitalist rakibini yenmek için üstünlük kazanmaya çalışır. Üstünlük kurabilmek için daha kısa zamanda, daha az işçi ile daha çok mal üretmek gerekir. Ayrıca daha ucuz hammadde temin etmek gerekir. Kısaca kapitalist üretimin maliyetini ne kadar düşürebilirse piyasada o kadar üstünlük sağlar. Bu arada, emeğin verimliliğini artırmak için kapitalist, makinalarını yenilemek ve geliştirmek ihtiyacını duyar. İşte bu nedenler, kapitalist işletmelerin büyümesini zorunlu kılar. İşletmelerin büyümesi iki şekilde olur. Birincisi, üretim **yoğunlaşır.** Kapitalistin kârı arttıkça sermayesi de büyür. Eline geçen kârı yatırıma ayırır, işletmesini büyültmek için kullanır. İkincisi, **üretim merkezleşir.** Kapitalistler arasındaki rekabet savaşı, büyüklerin küçükleri yok etmesiyle sonuçlanır. Sermaye giderek belirli ellerde toplanır.

İşte üretimin yoğunlaşması ve merkezleşmesi, tekelleri ortaya çıkarır. Herhangi bir sanayi dalında sermayenin yoğunlaşması ve merkezleşmesi ortada tek bir firma kalıncaya kadar sürer. O sahada tekel kurulduktan sonra artık üretimde ve pazarlamada tek söz sahibi «Tekel» olur. Tekeller değişik şekillerde kurulur: Tröst, Kartel, Holding gibi.

Tröst, birden fazla firmanın bir araya gelerek tek bir firma halinde birleşmesidir. **Kartel** ise, tek bir firma haline gelmeksizin, birden fazla firmanın bazı konularda anlaşma yapmasıdır. Günümüzde petrol üreten ülkelerin OPEC adı altında kurdukları teşkilât bir karteldir. Bu kartele katılan üretici ülkeler, petrollerini aralarında anlaştıkları fiyattan aşağı satmazlar. **Holding**'e gelince, Holdingler, bir ana firma etrafında yan firmaların toplanmasıdır. Bu firmalar ayrı şahsiyetler taşımalarına rağmen birbirleriyle ilişkili üretim yaptıkları için bir araya toplanmıştır. Örneğin, ülkemizdeki Koç Holding. Bu holdinge bağlı firmalardan biri (Aygaz) bütan gazı imal ederken, diğeri (Demir - Döküm) bu gazın koyulacağı tüpü ve yakılacağı ocağı imal eder. Bir diğeri de (Beko) bu malların pazarlamasını yapar.

■ Mali Sermayenin (Finans - Kapitalin) ortaya çıkması

Kapitalizmin ilk dönemlerinde banka sermayesi ile sanayi ve ticaret sermayesi ayrı ayrı ellerdedir. Para alışverişi yapan bankacılar, banka sermayesini, fabrika sahipleri sanayi sermayesini, ellerinde tutarlar. Ancak, üretimin yoğunlaşması ve merkezleşmesi için kapitalistler daha fazla krediye ihtiyaç duyar. Bu da sanayici kapitalistleri bankalara daha fazla yaklaştırır. Çünkü bankalar, halkın tasarruflarını düşük faizle toplayarak sanayicilerin emrine verebilirler. Bankalardan en fazla kredi alan sanayiciler rakiplerine daha kolay üstünlük kurabilirler. Bankaların bu özelliği sanayi sermayesi ile banka sermayesinin birleşmesinde en önemli etkendir. Bu durum, giderek bankaların niteliğini de değiştirir. Başlangıçta bankalar sadece para alış verişi yapan kurumlar iken, artık tekelleşme için vazgeçilmez araçlar haline gelirler.

Bankaların sanayinin tekelleşmesinde etkinlikleri iki şekilde olur. Bankalar herşeyden önce verdiği krediyi mümkün olduğu kadar fazlasıyle geri almak ister. Bunun için de birbirleriyle rekabet halinde olan firmalardan, galip çıkması muhtemel olanı tercih eder. Hatta sadece kredi vermekle ve faiz almakla kalmaz, kredi verdiği firmanın hisselerini de satın alarak kârına ortak olur. Bu arada bankalar, sanayi firmalarının yönetimine de katılır.

Buna karşılık sanayiciler de kendileri için hayati önem taşıyan krediyi daha ucuz, daha çok, daha sürekli olarak temin etmek isterler. Bunun için de bankaların hisselerini satın alarak yönetimine katılırlar. Hatta özel olarak kendileri banka kurarlar.

İşte bütün bunlar, sanayi sermayesi ile banka sermayesinin içiçe geçerek kaynaşmasına yol açar. Giderek sanayi sermayesi ile banka sermayesi arasındaki farklar ortadan kalkarak ikisi birlikte MALİ SERMAYE'yi meydana getirirler. Mali sermaye (finans kapital) sahipleri de toplum içinde en imtiyazlı durumda olan dar bir zümreyi teşkil ederler. Bunlara MALİ OLİGARŞİ (FİNANS OLİGARŞİSİ) denir. Bunlar, sermayedarların en seçkin yani en asalak azınlığıdır.

■ Sermaye ihracının başlaması

Emperyalizmi eski sömürgecilikten ayıran en önemli özellik mal ihracı yerine SERMAYE İHRACI'nın başlamasıdır. Kapitalizmin serbest rekabet döneminde, gelişmiş ülkeler sömürdükleri ülkelerin hammaddelerini çok ucuza [illegible] kapatıp, kendi ürettikleri mamul (işlenmiş) malları bu ülkelere çok pahalı olarak satıyorlardı. Sömürgecilik özünde mal ihracına dayanıyordu.

Tekellerin ortaya çıkmasıyla birlikte durum değişti. Kendi iç pazarlarına hakim olan tekeller, gelişimlerini sürdürebilmek ve kârlarını artırabilmek için yeni yollar aramaya başladılar. Bunun için hammaddeyi daha ucuz temin etmeleri ve mallarına daha geniş pazarlar bulmaları gerekli idi. Büyük tekeller aynı zamanda uluslararası çapta hammaddeler üzerinde hakimiyet kurdular. Hammaddelerin tek alıcı olarak kaldıkları için, hammadde üreticileri mallarını tekellere onların istedikleri fiyatla satmak zorunda kaldılar. Bunun yanında tekeller, sömürdükleri ülkelerdeki ucuz işgücüne de göz diktiler. Gelişmiş ülkelerde işçi sınıfı hareketinin güçlenmesi, işgücünün fiyatı olan ücret seviyesini de yükseltmişti. Sömürülen ülkelerdeki yoksulluk ve işsizlik, tekellerin istedikleri fiyattan işgücü temin etmelerine elverişli idi. Ayrıca tekellerin mallarına daha geniş bir alıcı kitlesi bulabilmeleri için sömürülen ülkelerdeki pazarın geliştirilmesi, yani kapitalizmin geliştirilmesi gerekiyordu. İşte tekeller daha ucuz işgücü temin etmek ve daha geniş pazar bulmak için sömürülen ülkelere mal ihracının yanı sıra sermaye ihraç etmeye önem vermeye başladılar. Esasen sömürülen ülkelerin açık sömürgeciliğe karşı yürüttükleri bağımsızlık mücadelesi tekelleri daha sinsi ve daha kurnaz sömürü yolları bulmaya zorluyordu. Örnek olarak, Fiat otomobil fabrikasının Murat ismiyle Türkiye'de, Seat ismiyle de İspanya'da kurulmasını gösterebiliriz. İtalyan Fiat firması, kendi ülkesinde üretimi artırmak yerine işçi sınıfının baskı altında bulunduğu ülkelerde kurdurduğu fabrikalara ortak olmayı daha kârlı bulmuştur. Günümüzde sermaye ihracının en açık örneği «Patent» hakkı veya «lisans» hakkı adı altında emperyalist tekellere ödenen haraçtır.

■ Uluslararası Tekelci Birliklerin kurulması

Tekeller sadece ülke içinde belli sanayi dallarında ortaya çıkmaz. Tekeller aynı zamanda uluslararası birleşmelere de yönelirler. Çünkü kapitalist sistemde iç pazar zorunlu olarak dış pazara bağlıdır. Büyük tekeller, dünya pazarlarını paylaşmak için kendi aralarında anlaşırlar ve birleşirler. Örnek olarak Avrupa Kömür Birliği, Avrupa Çelik Birliği ve günümüzde Avrupa Ortak Pazarını gösterebiliriz.

■ Dünyanın kapitalistler arasında paylaşılması

Serbest rekabet döneminde sömürgeci ülkeler, dünyayı kendi aralarında toprak bakımından paylaşmışlardı. Tekelci dönemde, artık zaptedilecek yeni topraklar kalmamıştı. Bu durumda pazarını genişletmek isteyen emperyalist tekellere tek yol olarak, rakiplerinin pazarlarına el koyma yolu kalıyordu. Yani, pazarların YENİDEN PAYLAŞILMASI gerekiyordu. Tekeller arasındaki pazar kavgası, özünde tekellere dayanan emperyalist devletleri karşı karşıya getiriyordu. Ve emperyalist tekeller varoldukça emperyalistler arasında savaş ta kaçınılmaz oluyordu. Nitekim, 1. ve 2. dünya savaşlarının nedeni, emperyalist tekellerin ve onların devletlerinin pazarları paylaşma kavgasıdır.

Özetlersek, emperyalizm, tekellerin ve mali sermayenin egemenliğinin kurulduğu, sermaye ihracının birinci planda önem kazandığı, dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşıldığı bir gelişme aşamasına ulaşmış KAPİTALİZMDİR.

Emperyalizme karşı mücadele ile kapitalizme karşı mücadele bir bütündür

Eski sömürgeciliğin yerini emperyalizme bırakması, bu sömürüye karşı mücadelede de değişiklikler gerektirmiştir.

Eskiden, açık işgal altındaki ülkeler topyekün bir dış sömürüye maruz kalıyordu. Sömürgecilerle işbirliği halinde olan sömürülen ülkenin bir avuç yöneticisi, sömürgecilerden onlara yaptığı hizmetin karşılığını alıyordu. Buna karşılık, bu ülkelerde kapitalizm gelişmemişti. İşçi sınıfı yok denecek kadar azdı.

Ancak, geri kalmış ülkelerde kapitalizmin gelişmesi, yabancı tekellerle daha fazla içiçe geçmeyi ortaya çıkarmıştır. Örneğin, Türkiye'de Elektrik endüstrisi Amerikan İTT tekelinin elinde değildir. Ama, Türkiye'de, Türkiye'li sermayedarların kurduğu fabrikada imal edilen Şab - Lorens televizyonunun patent hakkı İTT'nindir. Daha buna benzer birçok üretim dalında, sanayi, bankacılıkta yerli sermayedarlarla yabancı tekeller elbirliği halinde ülkedeki hammadde kaynaklarını, işçi sınıfını, diğer çalışanları sömürmektedir. Yani Türkiye'de kapitalizm, emperyalist - kapitalist sistemin bir parçası, onu bütünleyen bir birim haline gelmiştir.

İşte bu nedenle, günümüzde emperyalizme karşı mücadele etmek kapitalizme karşı mücadele etmekle eş anlamlıdır. Emperyalizm, görünmeyen, bilinmeyen, bir yaratık değildir. Emperyalizm, günlük hayatımızın hergün bir yanında görülen bir durumdur. Arçelik'tir. Demir Döküm**dür.** İpana**dır.** Gibbstir. Bekodur. Ereğli Demir Çeliktir. **Yani bütün bu üretim araçlarını ellerinde bulunduran, onlara ortak olan yerli ve yabancı parababalarıdır.**

Bir Emperyalist Sömürü Örneği :
EREĞLİ DEMİR - ÇELİK

Türkiye'de uzun zaman kurulması düşünülen demir-çelik fabrikasına 27 Mayıs'tan sonra başlanıyor. Fabrikanın kuruluşundan ve işletmeye açılmasından Amerikan sermayesi şunları kazanıyor :

— Kendi ülkesinde daha **ileri** teknik ile çalışırken, kullanmadığı **geri** tekniği ihraç ediyor. Bu arada elinde kalmış eski model makine ve tesisleri elden çıkarıyor.

— Fabrikanın kuruluş masraflarını suni şekilde kabartarak maliyeti yükseltiyor. Başlangıçta 1 milyara çıkacağı hesaplanan fabrika 3 milyara mal oluyor.

— Üstelik fabrikanın kuruluşu için açılan krediyi uzun vadeye ve yüksek faize bağlıyor. Böylece, **sermaye** ihracı yoluyla 30 yıl gibi uzun bir süre avanta sağlıyor.

— Ayrıca fabrikanın işletme sermayesine katılarak ortağı oluyor. Sermayenin yüzde 26 sına sahip olan Amerikan KOPPERS adlı şirket, fabrikanın kârının dörtte birine her sene el koyuyor.

— Hem kuruluş, hem de işletme sırasında fabrika için gerekli olan bir kısım malzeme ve yedek parça bu yabancı şirket ile ilişkili olan WESTİNGHOUSE gibi firmalardan ithal ediliyor. Bu şekilde **sermaye ihracı** ile **mal ihracı** birlikte yürütülmüş oluyor.

— Bu arada bir kısım Amerikalı personel «uzman» sıfatıyla geçici veya sürekli olarak Ereğli'de çalıştırılıyor. Böylece, Amerika işgücü ihraç ederek ülkesindeki işsizliği azaltma imkanı buluyor.

— Hepsinden önemlisi böyle bir alt yapı yatırımı yapmakla Amerikan sermayesi, bir yandan Türkiye ekonomisinin kilit noktalarından birini denetimine alıyor. Öte yandan başka dallarda da yatırım yapmak için ortam hazırlamış oluyor. Örnek olarak, Ereğli saç imal etmeye başlayınca, Bursa'da otomobil sanayisi kurmak daha kolaylaşıyor.

Görülüyor ki, emperyalist sömürü mekanizması **çok yönlü** olarak işliyor. Bu işleyiş içerisinde Amerika sadece Türkiye ekonomisi üzerinde etkinlik kurmakla kalmıyor. Aynı zamanda ülkenin politik ve sosyal hayatını da etkiliyor. Amerikan sermayesine göbeğinden bağlı firma ve şirketlerin yanısıra, Amerikan taraflısı satılmış politikacılar ile Amerikanca yaşamaya özenen zümreler ortaya çıkıyor. Emperyalizmin ekonomik baskısı siyasal ve kültürel baskıyla bütünleşiyor.

(Bu örnekte sadece Amerikan sermayesinden bahsettik. Türkiye'ye yatırım yapan emperyalist Avrupa tekelleri için de durum aynıdır.)

İŞÇİ DAVASI

MADEN İŞÇİLERİNİN SÖZLEŞMESİ

İşveren işçileri işten atamamalıdır

MADDE 50 : İşçiler hakkında verilmiş olan gündelik kesimi cezaları ve her türlü hesabi pirim kesintileri ile on yevmiyeye kadar olan tazminat kararlarının yerinde verilmiş olup olmadığını yazılı müracaatlar olduğu takdirde inceleyip karara bağlamak üzere bölgelerde birer işçi disiplin kurulu kurulur.
İşçi disiplin kurullarında üç işçi üç işveren temsilcisi bulunur. Toplantılara taraf temsilcileri münavebe ile başkanlık yapar. Disiplin kurullarında ekseriyetle karar verilemeyen hallerde bölge müdürlerinin işyeri işçi sendikası temsilcisiyle yapacağı görüşmeden sonra vereceği karar kesindir.

MADDE 52 : Hizmet akitlerinin feshi istenen işçilerin durumlarını karara bağlamak üzere, EKİ bünyesinde Müessese İşçi Disiplin kurulu kurulur.
Kurula üç işçi üç işveren temsilcisi katılır. Kurula kimin başkanlık edeceğini EKİ Müessese Müdürü tesbit eder. Kurul üyelerinin başkan da dahil bir oyu vardır. Kurulca ekseriyetle karar verilemeyen hallerde, EKİ Müessese Müdürünün İşçi Sendikası Başkanı ile görüştükten sonra vereceği karar kesindir.

Bugün genel olarak Devlet işletmelerinde ve yine bir Devlet işletmesi olan E.K.İ. de çalışan işçilerin işten çıkarılmaları sık rastlanan bir olay değildir. Ama işçilerin işten çıkarılmaları özel işletmelerde çok rastlanan bir durumdur. Öyleki bugün özel sektörde işçilerin iş değiştirmeleri % 25 oranına ve asgari ücretle çalışan işçiler tüm işçilerin % 80'ine ulaşabilmiştir. Buna sebep işverenlerin toplu sözleşmeleri yaptıktan sonra zamlı işçi çalıştırmak istememeleri sebep olmaktadır. İş Kanunu'nun 17. maddesi işverenlere hemen her istemediği işçiyi işten tazminatsız olarak atma imkânını vermektedir. İşten çıkarmaların Devlet işletmelerinde bugün fazla olmaması yarında olmayacak demek değildir. Onun için İş Kanunu'nun bu maddelerini değiştirmek için sendikaların mücadele vermeleri gerekir. Sendikaların aynı zamanda toplu sözleşmelerle işverenin işten çıkarmalarını önlemeleri de gerekmektedir.

Yine Türkiye'de cezai işlemleri görüşmek üzere Disiplin Kurulları oluşturulmuştur. Fakat disiplin kurullarında genellikle işverenler Başkan olmakta ve başkanın da oyu çift sayıldığından neticede hep işverenlerin istediği olmaktadır.

Bu durumu Z. M. İ. Sendikasının Toplu Sözleşmesinde de izlemek mümkündür. Sözleşmenin yukarıya alınmış olan 50. maddesiyle, bölgelerde cezai para kesintilerine bakmak üzere Bölge Disiplin Kurulları oluşturulmuştur. Bu kurulda başkanlık sıra ile yapılmaktadır. Fakat, ekseriyetle karar alınamazsa son kararı işveren temsilcisi olan Bölge müdürleri vermekte yani sonuçta işverenlerin istediği karar çıkmaktadır. Halbuki E. K. İ. işyerlerinde oldukça çok para cezası yapılmaktadır. Disiplin kurullarının bu şekilde olması da işçilerin çok aleyhine olmaktadır.

53. maddeyle getirilmiş olan Müessese İşçi Disiplin Kurulu işten atma işlemlerini karara bağlamaktadır. Bu maddede, Bölge Disiplin Kurullarıyla ilgili maddeden farklı taraf vardır. Şöyleki; Başkanlığı Müessese Müdürünün kararıyla olmaktadır. Yani başkanlığı hep işveren temsilcileri yapmaktadır. Bu durumda Sendika yöneticilerinin, işvereni üstünlüğünü kabul ettiklerini açıkça göstermektedir. Bu organda da karar ekseriyetle alınmazsa, müessese müdürünün yani işverenin vereceği karar kesin olmaktadır. Bunun yanısıra, Sendika yöneticilerinin 1969 grevlerinde greve karışan işçilerin isimlerini işverene verdikleri de görülmüştür. Sendika yöneticilerinin, sözleşmedeki işçi aleyhine maddeleri değiştirmeleri ve işçi temsilcileri olduklarını unutmamaları gerekir.

İŞÇİLERE İZİN PARASI VERİLMELİDİR

MADDE 53 : İşçilerin yıllık ücretli izinleri kıdemlerine göre tesbit edilir. Buna göre :
1 — 5 yıl çalışmış işçiler 16 gün,
5 — 15 yıl çalışmış işçiler 23 gün,
15 yıl ve daha fazla çalışmış işçiler 31 gün ücretli izin kullanırlar.

Görüldüğü gibi özellikle 15 yıla kadar çalışmış işçilerin izinleri çok azdır. Halbuki maden işçiliği çok ağır ve yıpratıcı bir iştir. İşçiler madende toz ve rutubet içinde, güneşten mahrum olarak çalışmaktadırlar. Bu şartlardaki işçilerin 16 - 23 günde dinlenemeyeceği açıktır. Memur izinleri bu konuda güzel bir örnektir. Yeni işe giren memur bile 30 gün izin kullanmaktadır. Yeni işbaşı yapan maden işçisi de en az 30 gün izin kullanmalıdır. Ayrıca birçok sendika izine ayrılan işçilerine 750 - 1000 lira civarında izin parası hakkı almıştır. Maden işçilerine bu hakta sağlanmalıdır.

RECEP KÜREKÇİ

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür : Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri : Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat : 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 — Zonguldak. Tel : 3886 / İstanbul Bürosu : Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Atalay İş hanı, No: 27 - Cağaloğlu / Abone : Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi - Tertip: Başaran Matb. / Baskı: Diner Matb.

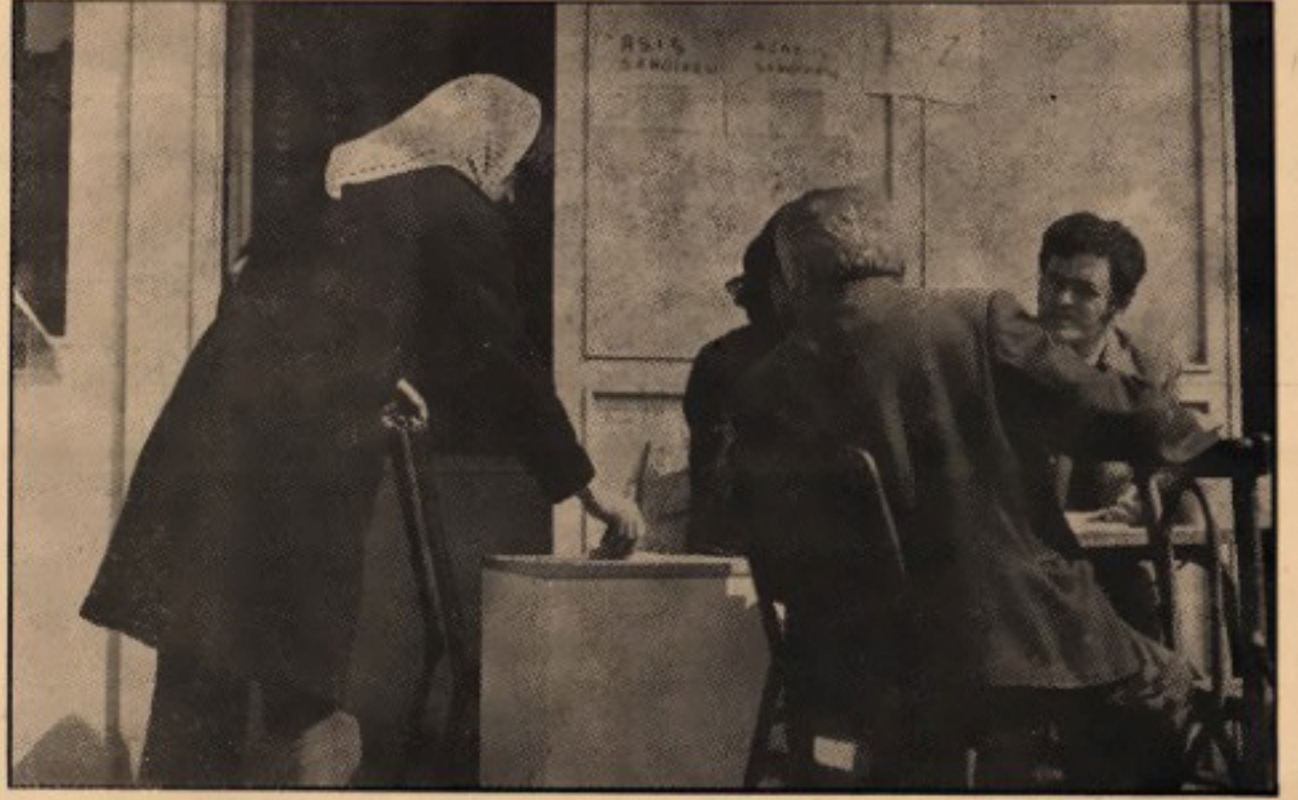
İş kazalarında ölümler artıyor

5 yılda 4 binden fazla işçi öldü

(İSTA) — Türkiye'de iş kazaları her geçen yıl artmaya devam etmektedir. 1950 yılında Türkiye'de 19.775 işkazası olurken 1974 yılında 177.004 işkazası olmuştur. 1974 yılındaki kazalarda kazalarda 1048 işçi ölmüş, 3369 işçi de iş göremeyecek kadar ağır kazalanmıştır.

Buna göre Türkiye'de her ikiyüz işçiden biri işkazası geçirmiştir. (bilindiği gibi Zonguldak Maden ocaklarında ise yılda her 4 işçiden biri işkazası geçirmektedir.) Yapılan araştırmalar ve Sosyal Sigortalar yetkililerinin açıklamalarına göre, kazaların ve ölüm oranlarının çok yüksek olmasına emniyet tedbirlerinin yeterli olmaması sebep olmaktadır.

Yapılan araştırmalara göre son 5 yıl içinde 4149 işçi iş kazalarında ölmüş bunun beş misli işçi (20745) ise daimi işgöremez hale gelmiştir. Bu araştırmalar sonucunda son yıllarda kazaların ve ölüm oranlarının geçmiş yıllara göre hızla arttığı da ortaya çıkmıştır. 1969 ve 1973 yılları arasında kazalar ve ölümler yakın seviyelerde olurken 1973 ve 1974 yıllarında artış çok yüksek olmuştur. Son yılda kaza oranı geçmiş yıllara oranla % 8 artarken ölüm oranı % 14 gibi büyük bir rakkama ulaşmıştır.

Resimde, Elka işyerindeki referandumda işçiler oy kullanırken görülüyor.

İŞVERENLER SARI SÖZLEŞME YAPMAK İSTİYOR

İSTANBUL (İSTA) — 920 işçinin çalıştığı ağaç işkolundaki Pendik'te kurulu Elka Fabrikasında referandum yapılmasına rağmen yetkili sendika belli olmamıştır. Referandum, DİSK'e bağlı ASİS sendikası ile Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikası arasındaki yetki uyuşmazlığını çözümlemek amacıyla mahkeme kararıyla yapılmıştır. Oylamaya 770 işçi katılmış ve ASİS 459, Ağaç-İş ise 311 oy almıştır. ELKA fabrikası işvereninin Harbiye'deki merkez ofiste çalışan 76 işçiyi oylamadan haberdar etmemesi, ASİS'in yetki meselesini tehlikeye düşürmüştür. İşveren oylama sırasında da tarafsız davranmayarak sert tartışmalar olmasına sebep olmuştur. İşverenin Personel müdürü, referandum zaptının altına referandumu kabul etmiyoruz diye yazmıştır.

Tüm PTT Personeli Derneği kuruluş bildirisi yayınladı

Çalışanlar üzerindeki baskılar kalkmalıdır

(ANKARA) — Tüm PTT Derneği bir kuruluş bildirisi yayınlayarak, hayat pahalılığı ve antidemokratik baskı ve uygulamaların bütün emekçi halk gibi PTT personeli üzerinde de yoğunlaştığını belirtmiştir. Dernek, bildirisinde daha sonra, «HAK VERİLMEZ ALINIR» prensibi belirtilerek baskılara ve hayat pahalılığına karşı üyelerini mücadeleye çağırmıştır. Bildiride mücadele hedefleri kısaca şöyle özetlenmiştir:

1) Bütün çalışanlara, sendika kurma, toplu sözleşme ve grev yapma hakkı tanınmalıdır.

2) Vergi sistemi değiştirilmeli, asgari ücretten vergi alınmamalıdır.

3) Hakları olan greve katılmaktan dolayı işten atılan işçiler işe alınmalıdır.

4) Eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmalıdır.

5) Çalışanların sosyal güvenlik ve iş emniyeti sağlanmalı, iş yerleri sağlık koşullarına uygun hale getirilmelidir.

6) Emekli sandığı fonları çalışanların hizmetine verilmeli, fonlar burs, kreş, konut ve eğitim sorunlarına dönük alanlarda kullanılmalıdır.

7) Çalışanların üzerindeki baskı ve keyfi yönetime son verilmeli, tüm çalışanlara yönetimde söz ve karar alma yetkisi verilmelidir.

Maden Mühendisleri işçilerle bağ kurmak istiyor

"İş güvenliği sağlanmadıkça daha tazla üretim yok"

Zonguldak Maden Mühendisleri Derneği Yönetim Kurulu ve TMMOB Zonguldak Şubesi Y. Kurulu 1.5.1975 tarihinde Gelik'te işçilerin ocağa girmemesi ile ilgili olarak bir açıklama yaptı.

Mühendisler açıklamalarında, bugüne kadar varolagelen işçi - teknik eleman sürtüşmesinin varlığına değinerek bu konuda şunları söyledi: «Şimdiye kadar işçilerin haklı istekleri işverenlerce tepki ile karşılanmıştır ve hala karşılanmaktadır. Yine şimdiye dek teknik elemanlar kendileri gibi çalışan işçilerle sağlam ve doğru ilişkiler kuramamışlar, yaratılmasına katkıda bulundukları değerin önemini anlayamayarak, davranışları ile işverenlerin yanında görünmüşlerdir. Böylece en haklı istekleri dahi kabul edilmeyip geri çevrilen işçilerde birikim sonucu, sistemle bütünleşen en üst kademedeki yöneticilere olduğu gibi, kendileri ile aynı işyerinde birlikte çalışan teknik elemanlara bir nebze de olsa güvensizlik doğmuştur.»

Kapitalist üretim biçiminin egemen olduğu tüm toplumlarda, işverenlerin amacının en az ücretle en fazla kâr ve üretim yapmak olduğunu belirten mühendisler açıklamayı şöyle sürdürdü :

İŞVEREN VEKİLİ DEĞİLİZ

«Bizler işveren veya işveren vekili değiliz. Her geçen gün teknik eleman değer yaratımına doğrudan veya dolaylı yollarla katıldığının, işçi olduğunun bilincine varmaktadır... Tüm çalışanlar için sağlıklı çalışma koşulları ve işyeri güvenliği içinde mümkün olan üretim amacımızdır. Bu koşullar sağlanmadığı sürece de daha fazla üretim amacımız olmayacaktır.»

Daha sonra Mühendisler Gelik'te işçilerin ocağa inmek istemeyiş sebepleri olarak ileri sürdükleri gerekçelerin abartılmış olduğunu söyleyerek açıklamalarını şöyle bitirdi:

«Çalışanların örgütlerinin, işverence emniyet nizamnamesi ve emniyet talimatnamesi gereklerinin yerine getirilmesi için, aynı somut amaçlara yönelik dayanışması gerekmektedir. Bizler her zaman ve her türlü koşullarda dayanışmadan yanayız.»

Öte yandan Zonguldak'taki Teknik Elemanlar geçtiğimiz pazar günü, Maden Mühendisleri Derneğinde bir toplantı yaparak sendikalaşma sorunlarını tartışmışlardır. Maden Mühendisleri toplu sözleşmeli, grevli sendika haklarının elde edilmesinde önderlerinin işçi sınıfı olduğunu söylemişlerdir.